

Nyhet från greppa.nu

Praktiska råd för minskade utsläpp av växthusgaser

Foto: Mårten Svensson

Rätt vallblandning och att om möjligt bryta vallen på våren är positivt.

Kunskapen om jordbrukets bidrag till utsläpp av växthusgaser ökar, men det är svårt att ge konkreta råd om vad man som enskild lantbrukare kan göra för att minska sin påverkan. I Storbritannien är intresset stort och ett projekt kallat Low Carbon Farming har samlat råd i en handbok.

Visionen är att Sveriges nettoutsläpp av växthusgaser ska vara noll år 2050. På vägen dit har vi ett antal delmål, till exempel att fordonsflottan ska vara helt fossilfri år 2030.

Enligt Jordbruksverket släppte svenskt jordbruk år 2010 ut växthusgaser motsvarande 7,9 miljoner ton koldioxid. Både djurhållning och växtodling är dock starkt förknippade med produktion av växthusgaser och en nollvision när det gäller jordbrukets växthusgasutsläpp är inte rimlig. Åtgärder för att minska jordbrukets utsläpp bedöms av Jordbruksverket kunna ha en effekt på 20 procent fram till år 2050.

Små justeringar

Den brittiska handboken Low Carbon Farming, A handbook for farmers in the 21st century, har samlat ett antal praktiska råd för att minska lantbrukets koldioxidfotspår. Redan i förordet konstateras att råden inte enbart medför

KÄLLA: Soil Association (2013). Low Carbon Farming. A handbook for farmers in the 21st century.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-08-27 >>](#)

Ambitiös dansk klimatplan påverkar lantbruket

[2013-08-16 >>](#)

Målet ännu oklart för klimatsmart jordbruk

[2013-06-20 >>](#)

Vitklöver i betesvallen minskar mjölkens klimatavtryck

[2013-06-12 >>](#)

Klimatavstämning hos lantbrukare i Storbritannien

[2013-03-15 >>](#)

Många bäckar små påverkar också klimatet

[2013-01-25 >>](#)

Plastduk och snabb nedbrukning minskar klimatgaser

greppa näringen

minskade fotspåår utan även i flera fall resulterar i ökad effektivitet och förbättrad lönsamhet på gården. Författarna poängterar också att förändringarna av driften ofta är små och mer handlar om justeringar än helt nya metoder.

Boken delar upp arbetet med att minska utsläppen i fyra områden: skötsel av jord och vallodling, växtnäringshantering, djurhållning samt produktion av förnyelsebar energi. Enligt författarna står omvandling av perenn odling av till exempel vallar till ettåriga grödor för 75 procent av koldioxidutsläppen globalt inom jordbruket. Skötsel av odlingsjord har alltså mycket stor betydelse för de totala koldioxidutsläppen.

Beräkningsmodeller

Bäst på att binda koldioxid i jorden är vallar. För att uppnå mesta effekt lyder råden att om möjligt vänta till våren med att bryta vallar och att vara noga med vallblandningen. Olika gräsarter har olika effekt på halten koldioxid i jorden, så rådet blir att odla en blandning, helst bestående av olika rajgräs samt hundäxing. Ärtväxter har en låg kol/kväve-kvot och rekommenderas därför både i vall och som grüngödslingsgröda.

Vad gäller hantering av växtnäring konstateras att utsläppen av dikväveoxid (N₂O eller lustgas) från lantbruket står för mer än hälften av de totala utsläppen i samhället samt att lustgas är en 300 gånger starkare växthusgas än koldioxid.

Rådet lyder att aldrig ha mer än 30 kg N i överskott per hektar under ett år och handboken hänvisar till ett antal beräkningshjälpmedel tillgängliga på internet för att beräkna näringsbalanser.

Friska djur

Vikten av att ha friska djur i lagom hull poängteras i boken. Detta ger inte bara minskade utsläpp av metangas, utan även längre hållbarhet på djuren och därmed minskad miljöpåverkan. Balansen mellan maximerad produktion och optimal produktion framställs som hårfin och avgörande för det miljömässiga resultatet. Till exempel anges minskad stress på djur i mjölkproduktion som viktig.

Det fjärde och sista området som handboken tar upp är produktion av förnyelsebar energi. Rådet lyder att göra sitt bästa med att spara energi innan satsningar på alternativ produktion görs. Potentialen för energibesparingar bedöms vara 10–20 procent.

Spartipsen är många och sträcker sig från styrning av värmelampor hos smågrisar till uppdelning av kylförråd i sektioner vid kylning av grönsaker. Sol-, vind- och vattenenergi beskrivs kortfattat liksom biogasproduktion och värmeväxlare.

[Sofia Barreng](#)

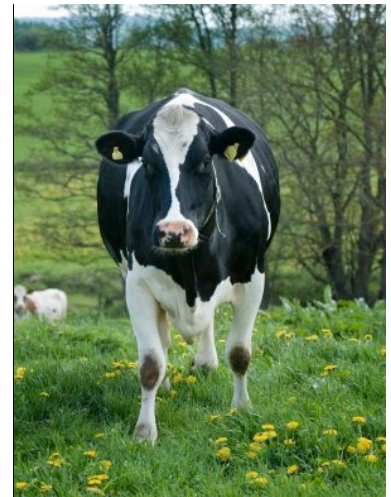

Foto: Janne Andersson

Friska djur med lagom hull är bra för klimatet på flera sätt.

Foto: Janne Andersson

Åtgärder för minskade utsläpp av växthusgaser resulterar inte sällan även i ökad effektivitet och förbättrad lönsamhet.

Ganska små förändringar i driften kan betyda mycket för minskningen av utsläpp.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

